

Nihat İYRİBOZ'u kaybettik

Türkiye, Bitki Koruma biliminin banisi çok değerli bir büyüğünü yitirmiş bulunuyor. Bir döneme her şeyiyle damgasını vuran Nihat İyriboz, artık aramızda yok. Ancak onun Türkiye tarımı ve özellikle bitki koruma alanına, dolayısıyla ülkemize yaptığı hizmetler, nasıl biz henüz daha hayatta olanların hafızalarına silinmeyecek şekilde yerleşmişse, bizlerden sonraki nesillere de aynen intikal edeceğine şüphesiz yoktur.

Türkiye Bitki Koruma alanında müstesna bir yeri olan Nihat İyriboz 1893 yılında Selanik'te doğmuş, aynı kentte ilkokulu, Gelibolu'da ortaokulu bitirmiş, akabinde de Selanik Yüksek Ziraat Okulu'na girmiştir. Selanik'in Yunanlılar tarafından işgali üzerine, 1912-1913 ders yılı ortasında İstanbul Halkalı Yüksek Ziraat Okulu'nun 3. sınıfına nakledilmek mecburiyetinde kalan ve 610 No. alan İyriboz, buradan 1914 yılında mezun olmuştur. Diploma numarası 390'dır. Öğrenciliği sırasında "asi öğrenci," olarak tanındığından, Ziraat Nezareti kendisine iş vermediği için, Maarif Nezareti'nin Edirne'de yeni açtığı Merkez Numune Okulu'na öğretmen ve müdür yardımcısı olarak atanmış, böylece uzun yıllar sürecek olan devlet hizmetine ilk adımını atmıştır. 1915 yılında gezici ziraat memurluğu yaparken 1. Dünya Savaşı'nın en çetin geçtiği günlerde orduya alınarak "Çekirge Zabiti," ünvanıyla, o zaman son derece büyük zararlara sebep olan ve ülkemizi açlık tehlikesiyle karşı karşıya bırakan çekirgelere karşı mücadele işini üstlendi. 1915-1916 yıllarında bu görevde bulunduğu sırada, çekirgelere karşı mücadelede uyguladığı hendek ve teneke yöntemiyle, özellikle kendi buluşu olan "çarşaf metodu,"nu kullanarak üstün başarı sağlamak suretiyle ülkemizi açlık tehlikesinden kurtardı. Bu büyük başarısından ötürü de kendisine "Gümüş Liyakat Madalyası" verilerek ödüllendirildi.

1. Dünya Savaşı'nın bitmesiyle birlikte 1918 yılında Halkalı Yüksek Ziraat Okulu'na atandı. 1920 yılında Ankara Ziraat Okulu'nu kurmakla görevlendirildi; 1921 yılında Mersin, 1922 yılında da Cebelibereket ziraat okullarında müdürlük yaptı. 1923 yılında İstanbul Ziraat Müzesi'ni kurdu ve 1926 yılına kadar bu müzenin müdürlüğünü yaptı. Bu görevde bulunduğu sırada meşhur Gül Cemal vapurunda Türkiye tarım ürünleri sergisini açtı ve bununla Avrupa'nın belli başlı limanlarını ziyaret ederek ürünlerimizi tanıttı. 1926-1930 yılları arasında, Büyük Önder Atatürk'ün direktifleriyle Almanya'ya gönderilerek Köln Tarımsal Araştırma Enstitüsü'nde Bitki Koruma alanında ihtisas yaptı ve araştırmalarda bulundu. 1931 yılında Türkiye'ye dönüşüyle birlikte, İzmir-Bornova'da Batı Anadolu Emraz ve Haşeret İstasyonu ismi altında bir araştırma müessesesi kurulmasına memur edildi ve müdürlüğüne atandı. Daha sonra Bornova Zirai Mücadele Araştırma Enstitüsü ismini alan bu güzide kuruluşta 1950 yılına kadar müdürlük yaptı. Burada çalıştığı ilk yıllarda bağlarda göztaşının kullanılma oranını yaptığı deneme ve araştırmalarla % 0.5 oranına kadar düşürme başarısını gösterdi. Kastamonu'da elmalarda o zaman son derece çok zarar yapan Elma içkurdu (Cydia pomonella) üzerinde araştırmalar yaptı ve bu böceğin zararını o günkü koşullar altında en alt düzeye indirerek elmalarımızın ihraç ürünü haline gelmesini sağladı. 1939 yılında ambar zararlarına karşı Kütahya tozu ve doğal pyrethrum karışımından imal edilen Erkmen-Ku ismini verdiği bir insektisiti elde etti ve Türkiye'de böylece ilk yerli insektisit fabrikasını kurdu. Bu ilacı 2. Dünya Savaşı'nın hüküm sürdüğü o buhranlı yıllarda, ambarlanmış ürünlerin korunmasında kullanarak ülkemize büyük faydalar sağladı. İzmir Fuarı'nda bugün mevcut olan Hayvanat Bahçesi'nin çekirdeğinin de, Bornova Zirai Mücadele Araştırma Enstitüsü'nün bahçesinde olmak üzere ilk defa onun tarafından oluşturulduğunu, içimizde acaba kaç kişi bilmektedir?

Yukarıda Nihat İyriboz'un ülkemize yaptığı büyük hizmetlerden bazılarını özet olarak değinilmiştir. Onun bu memleketeye yaptığı hizmetler gerçekten anlatılmakla bitirilemez. Öyle ki, bir insanın bütün hayatı boyunca ülkesine yapabileceği, rüyalarını süsleyebilecek nitelikteki hizmetlerden bir tekini değil, o birçoğunu hayatına sığdırabilmiş nadir insanlardan birisidir. Aşağıda verilen ona ait yayın listesi, bunun ayrı bir kanıtı olarak açıkça görülmektedir. Gönül çok arzu ederdi ki onun kurduğu müessese, önerdiği hizmet ödülünü o hayatta iken başkasına değil de, öncelikle ona verebilme kadirşinaslığını gösterebilsin. Ne yazıkki bu olmadı, bundan sonra olsa da değeri olmayacaktır. Mamafih, daha önce bir makalemde söylediğim gibi: onun bu memleketeye yaptığı hizmetler her türlü ödülün üzerindedir.

1931-1950 Yılları arasında müdürlüğünü yaptığı araştırma kurumunda etrafındaki araştırmacılara bir taraftan engin bilgi ve tecrübelerini sunarken, diğer taraftan da onlara dürüst ve çalışkan olmaları hususunda devamlı öğüt vermiştir. Bu hasletlere sahip olmayanların onun yanında barınmaları zaten mümkün değildi. Çünkü O, verdiği işin amansız takipçisiydi ve bu hususta hoşgörüsü kesinlikle yoktu. Bu bakımdan daha başlangıçtan itibaren bu araştırma kurumunda, seslerini yurt dışına taşıran çok yetenekli birçok bilim adamı yetişmiş, bu sayede gerek kendisi, gerekse kurduğu müessese haklı bir ün yaparak Türkiye Bitki Koruma alanında ayrı bir ekol haline gelmiştir. Onun öncüsü olduğu bu güzel anane bugün de aynen devam etmektedir. Kuruluşundan son yıllara kadar çalışmaları ve başarılarıyla Tarım

Bakanlığının yüzünü daima ağartmış olan bu güzide araştırma kurumunun daha da ileri götürülmesi gerekirken, bugün ilgililerce maalesef çökme durumuna getirilmesinin acısını yaşadığı için içimiz gerçekten çok sızlamaktadır.

Nihat İyriboz'un zihninde yer eden "kişinin kafasını meşgul eden herhangi bir sorun olduğunda, kendisini işine veremez, dolayısıyla da ondan istenilen randıman alınamaz,, şeklinde belirli bir felsefesi vardı. Bu bakımdan enstitü müdürü olarak beraberinde çalışan araştırmacılarla diğer personelin çalışmalarında maddi-manevi her türlü desteği sağlamak üzere çırpınması yanında, bir babadan öte özel sorunlarıyla da ilgilenir, onların huzurlu bir ortam içinde çalışma yapmalarına ayrı bir özen gösterir, bu hususta da yapamayacağı şey olmazdı. Bu özelliği, yanında çalışanlara büyük bir güvence kaynağı oluşturduğundan, onun müessesinde çalışmak için kişiler adeta can atardı. İşte mesleğimizin büyüğü olan Nihat İyriboz'un yukarıda çeşitli yönleriyle de biraz olsun tanıtmaya çalıştım. Kendisi 1950 yılında çok sevdiği mesleğiyle büyük emek verdiği enstitüsünden ayrılarak Çanakkale Milletvekili olarak parlamentoya girdi. 1. Adnan Menderes Kabinesi'nde 10 aya yakın Tarım Bakanı olarak görev yaptı. 1954 yılı seçimlerinde Çanakkale, 1957 seçimlerinde de Aydın Milletvekili olarak tekrar parlamentoya girdi ve 27 Mayıs 1960 tarihine kadar bu görevde kaldı. Bu tarihten sonra kendisini tekrar Bitki Koruma alanına adayarak bilgi birikimlerini bir taraftan kitap yazmaya dökerken, diğer taraftan da çok sevdiği enstitüsüne sık sık gitmek suretiyle geniş bilgi ve tecrübelerini genç araştırmacılara içtenlikle sunmaya çalıştı. 1970'li yılların takriben ortalarına kadar bu şekildeki faaliyetini sürdüren bu büyük ve değerli meslektaşımız, bu tarihten sonra adeta kabuğuna çekildi, 31 Mart 1988 günü de aramızdan ayrıldı.

Nihat İyriboz'un Tarım Bakanlığı'nda görev yaptığı süreyle ilgili 417 No.'lu memuriyet sicil cüzdanı, meslek hayatındaki başarılarının belirgin bir belgesi olarak elde bulunmaktadır. Bu belgede kendisinin Bitki Koruma alanında 1930-1950 yılları arasında yaptığı yayınlarının sayısı 52 olarak gösterilmektedir. Halbuki Entomoloji Derneği'mizin yaptığı bibliyografik araştırmada, hayatı boyunca 94 yayına sahip olduğu saptanmıştır. Bu yayınların birçoğu, bugünün olduğu kadar yarının araştırmacılarının da vazgeçilmez derecede önemli bilgi kaynağını oluşturmaktadır. Özellikle entomoloji alanında çalışan bir araştırmacı, herhangi bir çalışmaya başlar veya onu yayına hazırlarken; acaba bu böcek türü İyriboz'un kitabında veya yayınlarında var mı? O, bu konuda ne söylemiş? diye bakmadan yapamaz. Aksi halde çalışması eksik kalır. Bunlar işte bu kadar değerli kaynaklardır. Entomoloji Derneği'mizin hazırlamış olduğu N. İyriboz'a ait yayın listesi, bu yazının sonunda değerli üye ve meslektaşlarımızın bilgilerine sunulmuştur.

Nihat İyriboz, Bitki Korumacı olarak gerçek bir semboldü ve Derneğimizin bir numaralı onur üyesiydi. Onun aramızdan ayrılışı; ailesi, yakınları, dostları, sevenleri, tarım camiası ve özellikle biz entomologlar için çok acı olmuştur. Derneğimiz kendisini her yıl yapacağı özel anma günüyle aziz hatırasını ilelebet anmayı ve böylece kendisine duyulan vefa borcunu ödemeyi kararlaştırmış bulunmaktadır. Kendisine rahmet, kederli ailesiyle yakınları ve tüm camiamıza başsağlığı dilerim.

Niyazi LODOS

ORBITUARY

On 31 st March 1988, Mr. Nihat Iyriboz aged 95 a distinguished plant protection scientist and one of the founders of the modern plant protection science of Turkey, died at his home in Bornova-Izmir. He was a Honorary Member of the Turkish Entomological Society in Izmir. He worked as an entomologist between the years of 1915-1950 for the Ministry of Agriculture, was the founder of the Plant Protection Institute, Bornova-Izmir and served as a director there between 1931-1950. He was elected three times as a member in the Turkish Parliament between 1950-1960 and was served as a Minister of Agriculture in the 1 st. Adnan Menderes' Cabinet about 10 months between 1950-1951. He published several books, pamphlets and articles in plant protection sciences. His complete bibliographical list is presented at the end of this article.

Nihat Iyriboz'un Yayınları (N. Iyriboz' complete bibliography)

I. Entomoloji ve Zirai Zoolojiyle İlgili Yayınları:

- Nihat Schewket Bey, 1930. Zur Biologie der phytophagen Wanze Dicyphus errans Wolf (Capsidae). Z. Wiss. Insekt Biol., 25 (10): 179-183.
- Nihat Schewket Bey, 1931. Untersuchungen über Mährenblatt-Sauger (Trioza viridula). Z. ang. Ent., 18 (1): 175-188.
- Şevket, N., 1931. Çekirgelerin envai itlafı. İst. ve Neş. Md. Hilal Matbaası, İstanbul, 78 s.
- Şevket, N., 1932 (a). Garbi Anadolu Zararlıları: Phtorimaea heliopa Lw., Opatroides punctulatus Born. Zir. Gaz. Ankara, 13 s.
- Iyriboz, N. Ş., 1932 (b). Yeni bir tütün düşmanı: Opatriodes punctulatus Brul. Zir. Gaz. Ankara, 3: 11-35; 210-212.
- Şevket, N., 1932 (c). Örümcek of Heterophila (Simaethis) pariana L. in Turkey. Zir. Gaz. Ankara, 8: 14.
- Şevket, N., 1932 (d). Pests in West Anatolia. Zir. Gaz. Ankara, 1932, (9): 1-8.
- Şevket, N., 1932 (e). Garbi Anadolu Zararlı haşereleri: Hysteropterum grylloidea F. (Hemip.:Cicad. Fulgoridae), Rhaphiopalpa fascicollis (Col.:Chrysomelidae) Zir. Gaz. Ankara, 9: 8.
- Iyriboz, N. Ş., 1932 (f). Tütün Fide Güvesi: Phythorima heliopa Lav. Zir. Gaz. Ankara, 3: 10-34; 192-194.
- Şevket, N., 1933 (a). Ağaç kök kurdu (Kapnodis). Ankara Zir. Md. Neş. No. 1, 4 s.
- Şevket, N. ve K. Ahmet, 1933. Mahsul Hastalıkları. T.C. Maarif Vekaleti Milli Talim ve Terbiye Heyeti, Muallim Kitapları No: 10, Resimli Ay Matbaası T.C. Şirketi, İstanbul, 51 s.
- Şevket, N., 1934 (a). Elma iç kurdu Carpocapsa pomonella. Ankara Zir. Md. Neş., No. 2, 4 s.
- Şevket, N., 1934 (b). Altın Kelebek Euproctis chrysorrhoea. Ankara Zir. Md. Neş., No. 3, 4 s.
- Şevket, N., 1934 (c). Halka. Malacosoma neustria. Ankara Zir. Md. Neş., No. 4, 4 s.
- Şevket, N., 1934 (d). Ağ Güvesi. Hyponomeuta'lar. Ankara Zir. Md. Neş., No. 5, 4 s.
- Şevket, N., 1934 (e). Elma göz kurdu. Anthonomus pomorum. Ankara Zir. Md. Neş., No. 6, 4 s.
- Şevket, N., 1934 (f). Kabuklu Bitler (Koşniller). Ankara Zir. Md. Neş., Sayı: 9, 4 s.
- Şevket, N., 1934 (g). Die Feigeninsekten und die wesentlichsten Ursachen der Feigenfrucht fäsele. Anz. Schädligsk., 10 (10): 118-119.
- Iyriboz, N., 1935 (a). Şeker pancarı hastalıkları. Ürün hastalıkları 1. Resimli Ay Matbaası T.L.Ş., İstanbul, 164 s.
- Iyriboz, N., 1935 (b). Baş Yaprak Uyuzu (Kabarçık, Pas) Eriophyes vitis (Erinos). T.C. İzmir Vilayeti Köy Bürosu Yayın Serisi. 10, 8 s.
- Iyriboz, N. Ş., 1935 (c). Balgam. Polychrosis botrana. Salkım Güvesi. Ankara Zir. Md. Neş.,

No. 11, 6 s. (Tü.).

- İyriboz, N., 1937 (a). Pamuk hastalıkları. T.C. Zir. Vek. Neş. Md., Ankara, 85 s.
- İyriboz, N., 1937 (b). Bağlarımızın yeni bir düşmanı Yazıcı böcek, Bromius obscurus Lab. vitis. İzmir İli Zir. Md. Neş., 7 s.
- İyriboz, N., 1938 (a). Zeytin hastalıkları. T.C. Zir. Vek. Neş., U. Sayı. 322, 74 s.
- İyriboz, N., 1938 (b). Bağ hastalıkları. T.C. Zir. Vek. Neş. U. Sayı. 323, Zir. Has. Sayı. 2, 213 s.
- İyriboz, N., 1940 (a). Bağların üç önemli düşmanı. T.C. Zir. Vek. Neş. U. Sayı, 485, Halk B. Sayı. 12, Bornova Zir. Müc. İst. İzmir, No. 10, 8 s.
- İyriboz, N., 1940 (b). Bağlarda kara durgunluk. T.C. Zir. vek. Neş. U. Sayı. 487, Halk B. Sayı. 14, Bornova Zir. Müc. İst. İzmir, No. 12, 8 s.
- İyriboz, N., 1940 (c). Meyve ağacı kanserleri. Kök, dal, beden, meyve kanserleri ve kök veremi. Bornova Zir. Müc. İst. İzmir, No. 5, 12 s.
- İyriboz, N., 1940 (d). Meyve ağaçlarında yaprak biti. T.C. Zir. Vek. Neş. U. Sayı. 491, Halk B. No. 18, Bornova Zir. Müc. İst. İzmir, No. 16, 10 s.
- İyriboz, N., 1940 (e). Elma İç Kurdu (Carpocapsa pomonella). Bornova Zir. Müc. İst. İzmir, No. 2, 12 s.
- İyriboz, N., 1940 (f). Pamuklu Elma Biti. Bornova Zir. Müc. İst. İzmir, No. 4, 7 s.
- İyriboz, N., 1940 (g). İncir Hastalıkları. Kültür Basımevi, İzmir, 85 s.
- İyriboz, N., 1940 (h). İncirlerde Kanlı Balsıra. T.C. Zir. Vek. Neş. U. Sayı. 490, Halk B. No. 17, Bornova Zir. Müc. İst. İzmir, No. 15, 8 s.
- İyriboz, N., 1940 (i). Yaprak Biti. T.C. Zir. Vek. Neş. Bornova Zir. Müc. İst. İzmir.
- İyriboz, N., 1940 (j). Bostanlarımızın iki önemli düşmanı Telli Böcek, Kızıl Böcek. T.C. Zir. Vek. Neş. U. Sayı. 488, Halk B. No. 15, Bornova zir. Müc. İst. İzmir, No. 13, 8 s.
- İyriboz, N., 1940 (k). Pamuk hastalıkları. İzmir İnc. Üzüm. Sat. Koo. Birl. Neş., 100 s.
- İyriboz, N., 1940 (l). Fareler. T.C. Zir. Vek. Neş. U. Sayı. 486, Halk B. 13, Bornova Zir. Müc. İst. İzmir, No. 11, 12 s.
- İyriboz, N. ve M. İleri, 1940 (a). Önemli ekin ambar zararlıları. T.C. Zir. Vek. Neş. U. Sayı. 483, Halk B. Sayı. 10. Bornova Zir. Müc. İst. İzmir, No. 8, 23 s.
- İyriboz, N. ve M. İleri, 1940 (b). Arpa Başak Sineği. T.C. Zir. Vek. Neş. U. Sayı. 492, Halk B. No. 19, Bornova Zir. Müc. İst. İzmir, No. 17, 5 s.
- İyriboz, N. ve M. İleri, 1940 (c). Çekirgeler. T.C. Zir. Vek. Neş., U. Sayı. 484, Halk B. No. 11, Bornova Zir. Müc. İst. İzmir, 32 s.
- İyriboz, N., 1941 (a). Pamuk ve darılarımızda Karadrina Tırtılı. İzmir İnc. Üzüm Sat. Koo. Birl. Neş. Kültür Basımevi, İzmir, 7 s.
- İyriboz, N., 1941 (b). Sulu Ballık, ak ballık, haşlama. T.C. Zir. Vek. Neş. U. Sayı. 532, Halk B. Sayı. 23, Bornova Zir. Müc. İst. İzmir, No. 21, 7 s.
- İyriboz, N., 1941 (c). İki önemli meyve tırtılı: Altın Kelebek, Kır Tırtılı. T.C. Zir. Vek. Neş. U. Sayı. 531, Halk B. No. 22, Bornova Zir. Müc. İst. İzmir, No. 20, 7 s.
- İyriboz, N., 1941 (d). Kiraz Sülüğü. T.C. Zir. Vek. Neş. U. Sayı. 518, Halk B. No. 25, Bornova Zir. Müc. İst. İzmir, No. 23, 5 s.
- İyriboz, N., 1941 (e). Zeytin hastalıkları. Marifet Matbaası, İzmir, 94 s.
- İyriboz, N. ve S. Akdoğan, 1941. Şeftali Güvesi. T.C. Zir. Vek. Neş. U. Sayı. 529, Halk B. No. 20, Bornova Zir. Müc. İst. İzmir, No. 18, 5 s.
- İyriboz, N. ve A. Argüden, 1941. Bağlarda Ödemis, balgam. T.C. Zir. Vek. Neş. U. Sayı. 520, Halk B. Sayı. 27, Bornova Zir. Müc. İst. İzmir, No. 25, 8 s.
- İyriboz, N. ve M. İleri, 1941 (a). Hububat hastalıkları. T.C. Zir. Vek. Neş. U. Sayı. 493, Mah. Hast. Sayı. 5, 174 s.
- İyriboz, N. ve M. İleri, 1941 (b). İncir hastalıkları. Bornova Zir. Müc. Enst. Yay., İzmir.
- İyriboz, N. Ş. ve Ş. Yargıç, 1941. Zeytin Güvesi. T.C. Zir. Vek. Neş. U. Sayı. 519, Halk B. No. 26, Bornova Zir. Müc. İst. İzmir, No. 24, 13 s.
- İyriboz, N., 1942 (a). Mahsul Hastalıkları Ansiklopedisi. T.C. Zir. Vek. Neş. U. No. 537, Mah. Hast. No. 8, 193 s.
- İyriboz, N., 1942 (b). Önemli iki ekin düşmanı: Ekin Kurdu-Ekin Güvesi. T.C. Zir. Vek. Neş. U. Sayı. 538, Halk B. No. 31, Bornova Zir. Müc. İst. İzmir, No. 29, 10 s.
- İyriboz, N., 1942 (c). Fasulya, mercimek, bakla, nohut ve benzerlerinin böceklenmesi ve çareleri. T.C. Zir. Vek. Neş. U. Sayı. 550, Halk B. No. 33, Bornova Zir. Müc. İst. İzmir, No. 31, 11 s.

- İyriboz, N., 1942 (d). Bağ hastalıkları (İkinci basım). T.C. Zir. Vek. Neş. U. Sayı. 323, Mah. Hast. Sayı. 2, 232 s.
- İyriboz, N., 1942 (e). Bağlarda Tiripis, Telli Basra. İzmir İncir ve Üzüm tarım Satış Koop. Bir., No. 6, 4 s.
- İyriboz, N., 1942 (f). Bağlarda göz taşı, kükürt nasıl ve ne vakit kullanılır. İzmir. İncir ve Üzüm Tarım Satış Koop. Bir., No. 9, 19 s.
- İyriboz, N., 1943. Mahsul hastalıkları. T.C. Zir. Vek. Neş. U. Sayı. 566.
- İyriboz, N., 1944. Menekşe Gal Sineği, ziraat ve Ticaret Gazetesi, İzmir, Sayı: 10.
- İyriboz, N. ve M. Karman, 1945. Pyrethrum. T.C. Tar. Bak. Neş. Sayı. 1612, Bornova Zir. Müc. İst. İzmir, No. 32, 15 s.
- İyriboz, N., 1948 (a). Yabancı devletlerin ithal şartları: Mısır Mahs. Hek., 1 (4): 3-6.
- İyriboz, N., 1948 (b). Caradrina salgını. Mahs. Hek., 1 (4): 13-15.
- İyriboz, N., 1948 (c). Püskül Güvesi: Tephroclystia gumilata var. parvularia H.S. Mahs. Hek., 1 (5): 7-8.
- İyriboz, N., 1948 (d). Nebat hastalıklarının önemi. Mahs. Hek., 1 (7): 3-5.
- İyriboz, N. Ş., 1949. tütün Thrips'ine karşı DDT. Mahs. Hek., 2 (5): 104-105.
- İyriboz, N., 1950. Eriklerimizde yeni bir zararlı. Mahs. Hek., 3 (5): 105-107.
- İyriboz, N., 1951 (a). Çileklerde Akar (Tarsonemus pallidus Banks.) mücadelesi (çeviri). Mahs. Hek., 4 (5-6): 99-100.
- İyriboz, N., 1951 (b). Kurtsuz kiraz nasıl yetiştirilir (Çeviri). Mahs. Hek., 4 (7-9): 141-147.
- İyriboz, N. Ş., 1968. Zeytin zararlıları ve hastalıkları (4. baskı). Zir. Müc. Zir. Kar. Gn. Md. Yay. Mes. Kit. Ser., 112 s.
- İyriboz, N., 1970. Hububat Zararlıları ve hastalıkları Ticaret Matbaacılık T.A.Ş., İzmir, 184 s.
- İyriboz, N., 1971. Pamuk Zararlıları ve hastalıkları. Ticaret Matbaacılık T.A.Ş., İzmir, 104 s.

II. Fitopatolojiyle İlgili Yayınları:

- İyriboz, N., 1940 (a). Kızıl leke Hastalığı. (Şeftali, Kayısı, Zerdali, Badem, Erik, Kiraz ve Vişnelerde). T.C. Zir. Vek. Bornova Zir. Müc. İst. İzmir, No. 1, 12 s.
- İyriboz, N., 1940 (b). Karaleke (Elma, Armut, Kiraz ve Ayvalarda). T.C. Zir. Vek. Bornova Zir. Müc. İst. İzmir, No. 3, 12 s.
- İyriboz, N., 1940 (c). Bağlarda Külleme=Ballık ve Antraka. T.C. Zir. Vek. Neş., Sayı:482, Zir. Müc. İst. İzmir, No. 7, 8 s.
- İyriboz, N. ve C. Aksoy, 1940. Bağlarda Pronos Mildiyö=Plasmopora viticola. T.C. Zir. Vek. Neş., Halk B. 8, Bornova Zir. Müc. İst. İzmir, No. 6, 12 s.
- İyriboz, N. ve İ. Kepsutlu, 1940. Buğdaylarda Sürme (Kör). T.C. Zir. Vek. Neş. Sayı. 489, Halk B. 16, Bornova Zir. Müc. İst. İzmir, No. 14, 8 s.
- İyriboz, N., 1941 (a). Meyvelerimizin iki önemli marazı olan Cep Hastalığı, Mumya. T.C. Zir. Vek. Neş. Sayı. 530, Halk B. 21, Bornova Zir. Müc. İst. İzmir, No. 19, 7 s.
- İyriboz, N., 1941 (b). Elma ve Armutlarımızın iki marazı: Akleke, Memelipas. T.C. Zir. Vek. Neş. Sayı. 517, Halk B. 24, Bornova Zir. Müc. İst. İzmir, No. 22, 5 s.
- İyriboz, N. ve R. Bayar, 1941. Yemişlerde (İncirlerde) Kökuyuzu ve Yanıkara. T.C. Zir. Vek. Neş. Sayı. 523, Halk B. 30, Bornova Zir. Müc. İst. İzmir, No. 28, 11 s.
- İyriboz, N., 1942. Patateslerde Yaprak ve Yumur Çürüklükleri. T.C. Zir. Vek. Neş. Sayı. 549, Halk B. 32, Bornova Zir. Müc. İst. İzmir, No. 30, 11 s.

III. Balarısı ve Arıcılıkla İlgili yayınları:

- İyriboz, N., 1945 (a). Balarısı hastalıkları ve düşmanları. Petek güvesi, Petek kurdu, Balmumu kurdu. Arıcılık Dergisi, 3: 39.
- İyriboz, N., 1945 (b). Eşekarısı zararları ve çareleri. Arıcılık Dergisi, 4: 51-57.
- İyriboz, N., 1946. Arı Hastalıkları. Arıcılık Dergisi, 2 (7): 154-163.
- İyriboz, N., 1946 (a). Arı Hastalıkları. Ibid., 2 (7): 154-163.
- İyriboz, N., 1946 (b). Arı Hastalıkları. Ibid., 2 (8): 202-207.
- İyriboz, N., 1946 (c). Arı Hastalıkları. Ibid., 2 (9): 179-184.

- İyriboz, N., 1946 (d). Arı Hastalıkları. Ibid., 2 (10): 215-220.
- İyriboz, N., 1946 (e). Arı Hastalıkları. Ibid., 2 (11): 232-235.
- İyriboz, N., 1946 (f). İki zaif kovana hiç telefata vermeden nasıl birleştirdim. Ibid.,
2 (7): 150-151.
- İyriboz, N., 1946 (g). Kışa hazırlık. Ibid., 2 (10): 209-210.
- İyriboz, N., 1946 (h). Eşek arılarına karşı yeni bir ilaç. Ibid., 2 (11): 238-239.
- İyriboz, N., 1947. Arı Hastalıkları. Arıcılık Dergisi, 3 (1-2): ?
- İyriboz, N., 1947 (a). Arı Hastalıkları. Ibid., 3 (1-2): ?
- İyriboz, N., 1947 (b). Arı Hastalıkları. Ibid., 3 (3): 44-47.
- İyriboz, N., 1947 (c). Arı Hastalıkları. Ibid., 3 (4): 62-63.
- İyriboz, N., 1947 (d). Arı Hastalıkları. Ibid., 3 (5): 77-79.
- İyriboz, N., 1947 (e). Arı Hastalıkları. Ibid., 3 (6): 92-93.